ŠKOLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

2023/ 2024

HARMONIE.
ZÁKLADNÍ ŠKOLA

Mgr. Michaela Martínková
Mgr. Pavlína Jakabová

OBSAH

Obsah

1.Základní údaje o škole:.....3
2. Analýza lokality a školy.....3
3. Rizikové faktory.....4
4. Cíle minimálního preventivního programu.....4
5. Hlavní cíle.....5
5.1 Celoroční.....5
5.2 Krátkodobé.....5
6. Analýza současného stavu na škole.....5
7. Koordinace a vedení preventivních aktivit na škole.....5
8. Spolupráce s rodiči.....6
9. Propagace Školního preventivního programu na škole.....6
10. Školní prostředí.....6
11. Vzdělávání pedagogů.....6
12. Aktivity na škole.....6
12.1 Primární prevence.....6
12.2. V rámci výuky i mimo ni se žáci seznamují s těmito tematickými okruhy.....7
13. Časový harmonogram.....8
13.1. I. stupeň (1. – 5. ročník).....8
13.2. II. stupeň (6. – 9. ročník).....9
14. Školní družina.....11
15. Školní jídelna.....11
16. Preventivní tým.....11
17. Evaluace.....12
18. Řešení přestupků.....12
19. Seznam školní videodokumentace.....13
20. Seznam školní literatury.....13
Závěr.....13
PŘÍLOHY.....14

Základní škola Chomutov, Březenecká

1.Základní údaje o škole:

Název školy: Základní škola Chomutov, Březenecká 4679

Adresa školy: Březenecká 4679, Chomutov 430 04

Telefon: 474 624 110

Email: vnovakova@zsbrezenecka.cz

Web: www.zsbrezenecka.cz

Ředitelka školy: Ing. Vladimíra Nováková

Zástupkyně pro I. stupeň: Mgr. Lenka Linhartová (llinhartova@zsbrezenecka.cz)

Zástupce pro II. stupeň: Mgr. Josef Karhan (jkarhan@zsbrezenecka.cz)

Poradenské pracoviště

Mgr. Hana Krákorová (výchovný poradce) (hkrakorova@zsbrezenecka.cz)

Mgr. Jiří Sajner (kariérní poradce) (jsajner@zsbrezenecka.cz)

Mgr. Michaela Martínková (školní metodik prevence pro 1.stupeň) (mmartinkova@zsbrezenecka.cz)

Mgr. Pavlína Jakabová (školní metodik prevence pro 2.stupeň) (pjakabova@zsbrezenecka.cz)

Počet tříd: 26

Počet vyučujících: 35

Počet žáků: 598

2. Analýza lokality a školy

Základní škola Březenecká se nachází na okraji města Chomutov (Ústecký kraj). Vzhledem ke své poloze ji lze označit jako školu sídlištního typu (je dostupná pro žáky z oblastí sídlišť Březenecká, Kamenná, Písečná a z některých oblastí města Jirkova). Z tohoto důvodu jsou ve škole často řešeny konflikty sociokulturního a rasového charakteru, na něž je mimo jiné také zaměřen školní preventivní program. Škola je však vhodně a dostatečně materiálně a technicky vybavena pro realizaci všech preventivních a volnočasových aktivit. Budova školy je ve velmi dobrém technickém stavu, za poslední roky došlo k mnoha opravám a rekonstrukcím (atrium školy, zateplení budovy, nová okna, nové toalety pro žáky, nové šatny na tělesnou výchovu se sprchami, pracoviště ŠPP, jazykové učebny, odborné učebny fyziky a chemie, laboratoř). Ve škole je řada specializovaných prostor, vybavených odborných učeben. Učebny jsou dále vybaveny moderní technikou, vyučující mají k dispozici notebooky, projektory, interaktivní tabule, audiotechniku. Škola nabízí svým žákům mnohé mimo-výukové aktivity, jako jsou sportovní aktivity např. florbal. Pro tyto účely máme široké sportovní zázemí dvou tělocvičen, travnatého hřiště, rozsáhlého sportovního areálu, dvou tenisových kurtů a volejbalového hřiště. Škola dále nabízí svým žákům mimo výukových a sportovních aktivit i škálu dalších volnočasových aktivit jako je: balet, moderní gymnastika, sboreček, tvořilky, pohyb hrou, mluvínek, rybáři, sporťáček, Veselá věda, mažoretky. V minulém školním roce vznikl za podpory SRPDŠ a dobročinné sbírky knih nový prostor pro čtenářský koutek s knihobudkami.

3. Rizikové faktory

Na území a v okolí města Chomutova lze sledovat řadu rizikových faktorů, mezi něž patří nízká vzdělanostní struktura obyvatelstva a sociální vyloučenost (velké množství obyvatel Chomutova žije v sociální izolaci, jsou koncentrováni na již výše uvedená sídliště, kde pozvolný odchod starousedlíků a vyšší počet nepřizpůsobivých občanů vede k řadě konfliktů, násilí a kriminalitě, projevům rasismu a xenofobie). Ve městě a jeho okolí také vzrůstá kriminalita. Obdobně narůstá také drogová kriminalita, s níž jsou spojené častější krádeže, poškozování cizího majetku a dostupnost drog v okolí školních zařízení. V bezprostředním okolí školy se nachází riziková místa jako herny, bary a obchody, v nichž si děti mohou koupit volně cigarety, alkohol, žvýkací tabák, v určitých případech marihuanu a jiné drogy.

Pokrok techniky a doby nabízí žákům nové technologie a dostupnost informací. Ti je bohužel občas zneužívají k atakům ve virtuálním světě. Ostatní ale i sami sebe často vystavují nebezpečí na internetu, které je velkou měrou ovlivněno anonymitou a především nedostatečnou informovaností.

Děti ve školním věku patří k nejvíce ohroženým skupinám, jelikož nemají zcela vyvinuté morálně volní vlastnosti, podléhají velice snadno negativním vzorům chování, které jsou pro děti více přitažlivé, a proto by mohly být v budoucnu zneužity k páchání různých forem kriminality. Z tohoto důvodu se náš pedagogický sbor rozhodl vytvořit komplexní a dlouhodobý program primární prevence rizikového chování a sociálně patologických jevů ve společnosti.

4. Cíle minimálního preventivního programu

Preventivní činnost na škole by měla v sobě nést několik důležitých poslání. První z těchto aktivit je informovanost žáků, vštěpování si základních poznatků a pravidel zdravého způsobu života, životosprávy a později i životního stylu, jenž bude mít za následek zkvalitnění života jako takového. Mezi důležité cíle našeho preventivního programu patří: prevence drogových závislostí, alkoholismu a návykových látek (především oddálit první kontakt s nimi, snižovat poptávku po návykových látkách), dále prevence šikany a projevů xenofobie, rasismu a antisemitismu (předcházet šikaně a projevům xenofobie, upevňovat obecně uznávané hodnoty a postoje společenského života, vyvracet předsudky). Dalšími body jsou prevence záškoláctví (především spolupráce s dalšími subjekty na dodržování povinné školní docházky) a kriminality (vysvětlit základní znaky kriminality, představit žákům jejich práva a povinnosti ve společnosti). V neposlední řadě stojí prevence rizikového sexuálního chování (předcházet promiskuitě, nechráněným pohlavním stykům, sexuálně přenosným chorobám, předkládat tematiku sexuální výchovy jako přirozenou věc). Další prevence se zaměřuje na zdravý životní styl, prevenci poruch příjmu potravy (podporovat zdravý životní styl žáků). Mezi cíle prevence jsme zařadili také psychohygienu žáků, které bychom měli v dnešní hektické a stresující době přikládat větší význam.

5. Hlavní cíle

5.1 Celoroční

- Reagovat na projevy rizikového chování.
- Úzce spolupracovat s rodiči a žáky.
- Vytvářet příznivé pracovní klima a formy relaxace.
- Zajistit dobrou informovanost mezi vedením školy a pedagogy.
- Spolupracovat s institucemi a odbornými organizacemi v rámci prevence.
- Podporovat propracovaný systém kohezních výjezdů.

5.2 Krátkodobé

Vytvoření seznamu konaných akcí zaměřených na prevenci a jejich popis na webových stránkách školy. Prohlubování spolupráce mezi pedagogy a metodiky prevence – udržení preventivního týmu. Uskutečnit další kohezní výjezdy pro třídy vstupující na druhý stupeň. Zapojit do realizace programu i třídní samosprávu. Zapojit do projektů realizujících se v tomto roce žáky z rizikových skupin i žáky s nadáním.

6. Analýza současného stavu na škole

V současné době se škola potýká s některými žáky, kteří nerespektují základní pravidla slušného chování a svým jednáním narušují dění ve třídě. Jelikož se naše škola nachází v typické sídlištní oblasti, jsou zde problémy týkající se větší dostupnosti drog tolerovaných lidskou společností. Jedná se o klasický problém prodejních míst tabákových a alkoholických výrobků v okolí školy. Žáci proto přiznávají jak zkušenosti s tabákovými výrobky a elektronickými cigaretami, tak v poslední době i s marihuanou a alkoholem.

Vzhledem stále se zvyšující a výzkumy podložené pohybové pasivitě dětí, špatným stravovacím návykům a spánkové deprivaci, se v tomto školním roce zaměříme na zapojení pohybu do hodin i přestávek a zvýšení povědomí o možnostech náplně volného času aktivním pohybem.

V neposlední řadě čelíme některým projevům šikany mezi žáky. Žáci často využívají moderních technologií a internetu. Skrze sociální sítě, převážně facebook, se kontaktují a později i napadají. I přes různé informační cesty a působení pedagogického sboru se setkáváme s těmito formami šikany stále častěji. Určitá annonymita a hlavně nemožnost obětí se bránit jim vytváří dostatečný prostor pro tento projev rizikového chování.

Rádi bychom zařadili vzdělávání pedagogů, kteří nadále budou efektivněji pracovat s emočními projevy žáků. Zaměříme se na jasný systém předávání informací mezi pedagogy a ŠPP pro co nejrychlejší záchyt všech patologických projevů

7. Koordinace a vedení preventivních aktivit na škole

Za vytváření a realizování preventivního programu je zodpovědný školní metodik prevence jmenovaný do této funkce ředitelem školy. V rámci své činnosti se podílí na vytváření Školního preventivního programu a začleňování tohoto programu na škole.

Zodpovídá za analýzu aktuálního stavu na škole a aktivním způsobem řeší jednotlivé problémy. Školní metodik prevence úzce spolupracuje s vedením školy, výchovným poradcem, třídními učiteli, s pedagogicko-psychologickou poradnou, s krajským protidrogovým koordinátorem a dalšími institucemi.

8. Spolupráce s rodiči

Rodiče jsou o Školním preventivním programu, jeho realizaci, dění ve třídě a akcích informováni na třídních schůzkách a internetu. Mají možnost pravidelných konzultací s učiteli, jsou vybízeni ke spolupráci se školou a žádáni o pomoc při některých aktivitách. Rodiče problémových žáků jsou zváni k jednání do školy, jednání se účastní třídní učitel, školní metodik prevence, výchovný poradce, případně zástupce ředitele školy nebo ředitelka školy.

9. Propagace Školního preventivního programu na škole

Informovanost na škole můžeme rozdělit do několika kategorií. První z nich je informovanost týkající se žáků. K tomuto slouží **nástěnky prevence rizikového chování**.

Dalším prvkem je **schránka důvěry**, letáky a rozbor aktuálních témat.

Další kategorií jsou informace pro rodiče. Zde se používají zavedené informační kanály, jako jsou **žákovské záznamníky, internetové stránky školy**, informativní letáky a plakáty, **třídní schůzky a konzultace** s vyučujícími či vedením školy.

V neposlední řadě nesmíme zapomenout na pedagogy. Ti využívají nástěnky ve sborovně školy, pedagogické porady a s jakýmkoli dotazem týkající prevence se obrací na metodika.

10. Školní prostředí

Významným prvkem, který ovlivňuje mnohé děje na škole, je školní prostředí. Žáci tráví v tomto prostředí hodně času a je velice důležité, aby se na školním prostředí sami aktivně spolupodíleli. Jsou takto vedeni k větší zodpovědnosti vůči svěřeným prostorám a mohou se podílet na vlastní výzdobě školy. Tímto se vytváří příjemné a aktuální prostředí pro žáky. V letošním školním roce se opět rozjel i žákovský . Žáci se scházejí pravidelně. Každá třída má své zástupce, kteří společně s ostatními přemýšlejí, co mohou ve škole podniknout a co mohou změnit k lepšímu a jak do toho zapojit ostatní.

11. Vzdělávání pedagogů

Pedagogové účastní v rámci DVPP vybraných seminářů, které souvisí s psychohygienou, relaxací, syndromem vyhoření a další problematikou (např. *Prevence syndromu vyhoření v pomáhající profesi, antistresové relaxační techniky, Emoční výchova jako prevence rizikového chování, Efektivní styly učení žáků či Hodnocení a sebepostoje ve výuce apod.).* V rámci projektových dnů dostane pedagogický sbor od metodika prevence „balíček“ informací a materiálů k vybranému tématu.

12. Aktivity na škole

12.1 Primární prevence

12.1.2. Metody při realizaci prevence

Osnovy

Školní řád

Proškolování pedagogických pracovníků

Besedy a přednášky na daná témata

Výlety a exkurze

Divadelní představení, výstavy a vzdělávací akce

Internetové stránky školy

Soutěže a projektové dny

Samostatná práce (slohové práce na určená témata, referáty, informace z tisku…)

Sociální hry, hraní rolí, obhajoba určitého názoru, trénování způsobu odmítání – zážitková pedagogika

Párová, skupinová práce ve třídě

Využívání audiovizuálních pořadů

V rámci výuky jsou a budou i nadále kromě tradičních metod práce využívány další metody, které se osvědčily.

Ze vzdělávacího programu jsou neustále záměrně vybírána témata týkající se hlavně rozvoje osobnosti, zdravého způsobu života, ochrany zdraví, formování myšlení, postojů a sociálních kompetencí, motivace pro trávení volného času, kritéria pro to, co je dobré a špatně pro nás a naše tělo, místo jedince ve společnosti, v kolektivu a partě. Tato témata zařazujeme do hodin a předmětů jako je český jazyk, přírodověda, pracovní vyučování, výchova ke zdraví, informatika, výchova k občanství a výchova ke zdraví.

Žák je veden k tomu, aby si uvědomil význam slov být zdráv, ochrana zdraví a životních hodnot, domov, vztah k lidem. Zaměřuje se na prevenci rizikového chování, osvojuje si různé způsoby ochrany vlastního zdraví a sociální kompetence.

12.2. V rámci výuky i mimo ni se žáci seznamují s těmito tematickými okruhy

12.2.1. I. stupeň

Zdravě žít – výživa, hygiena, hodnota zdraví, nemoc, léky, drogy. Učit se komunikovat – adekvátně reagovat na různé podněty, nevytvářet konfliktní prostředí, umět se dohodnout, požádat vhodně a jasně o pomoc, umět slušně odmítnout. Vytvářet pozitivní sociální klima – pocit bezpečí, zdravé sebevědomí, kamarádství, vyjádřit radost, ovládat se, chápat pozitivní hodnoty. Hledat možnosti sebeuplatnění – zájmové aktivity, exkurze, pomoc druhým, kulturní prožitky. Vnímat důležitost psychohygieny a spánkového režimu.

12.2.2. II. stupeň

Získat základní nezkreslené informace – drogy, rizika zneužívání, souvislosti s AIDS. Pomoc zvyšovat sociální kompetence – efektivně se orientovat v sociálních vztazích, přijímat odpovědnost za sebe a své chování, řešit problémy, konflikty, čelit nátlaku, umět se vyrovnat s problémy odstraňovat nedostatky v psychické regulaci chování. Ovládat své emoce, naučit se porozumět jim, zvládat extrémní podoby, umět reagovat na stres, účinně se bránit všem formám sebedestrukce. Napomáhat formovat postoje – posilovat právní vědomí, úctu k zákonu, uvědomit si vlastní hodnoty, zaujmout správné stanovisko k sociálně patologickým jevům. Uplatňovat zásady zdravého životního stylu – stravování, alternativní směry výživy, cizorodé látky v

potravinách, fyzická a psychická hygiena, aktivní odpočinek, odpovědnost za své zdraví. Hledat možnosti svého uplatnění ve společnosti – zájmové aktivity, exkurze, volba dalšího studia.

13. Časový harmonogram

13.1. I. stupeň (1. – 5. ročník)

Září

- adaptace Ukrajinců do třídních kolektivů
- **patronace** – deváťák se, jako nejstarší žák na škole, orientuje ve školním prostředí, dokáže prvňáčkům pomoci, poradí a snaží se být vzorem ve všech oblastech. Je jeho parťákem i starším kamarádem. Patroni se s prvňáčky setkávají zejména při společných akcích, kde se rozvíjí spolupráce, komunikace i ostatní osobnostní a sociální složky

Říjen

- Kyberšikana – preventivní program zaměřený na prevenci rizikového chování na internetu – vyučující v rámci hodin INF
- **SUIT-UP DEN – 6. 10. 2023** - Gala den, díky kterému se promění naše škola do slavnostní atmosféry plné šarmantních žáků a učitelů. Oblečeme se do svého nejlepšího formálního oblečení a přijdeme jako pravé dámy a praví gentlemani. S tím souvisí i dodržování pravidel etiky a noblesního vystupování + pasování 1. ročníků

Listopad, prosinec

- projektové dny zaměřené na pomoc druhým – „Pošli to dál“ - **VÁNOČNÍ DOBRÝ SKUTEK – 1. - 23.12. 2023** - Během Vánoc myslíme na druhé, kteří neměli takové štěstí jako my. Proto si jako třída vybereme někoho, komu bychom chtěli na Vánoce udělat radost a toho potěšíme.
- vánoční přání pro domov důchodců, dopisy do domova důchodců, vystoupení, sbírka pro Klokánek, Ježíškova vnoučata, sbírka pro útulek
- spolupráce s rodinou (odpolední tvoření, příprava na vánoční trhy)
- vánoční trhy 7. 12. 2023

Leden

- šílené účesy a kostýmy
- projekt v rámci třídního kolektivu zaměřený na sebehodnocení a sebereflexi

Únor

- **TÝDEN NETRADIČNÍCH BAREV – 26. 2. – 1. 3. 2024** – Každý den v týdnu se oblékneme do jedné netradiční barvy

Březen

- zaměření se na knihy a četbu – spolupráce s Městskou knihovnou, „Odtrhni se od mobilu“

Duben

- **Upcycling day** – pojďme recyklovat staré věci do nových výrobků – v rámci hodin VV, Pč
- projekty v rámci třídních kolektivů zaměřené na ekologii a možnosti společného ovlivňování zdraví naší planety

Květen – červen

- sledování školní docházky, chování žáků (neomluvené hodiny, záškoláctví, šikana, porušování školního řádu…), konzultace s TU, shrnutí klimatu třídy

- spolupráce s třídními učiteli a hodnocení vztahů ve třídě, individuálně zaměřená sezení zaměřená na reedukaci
- **Sportovní den –** projekt. den zaměřený na zdravý pohyb, sport. hry tradiční i netradiční, šíření duchu fair-play
- **Utkání mezi třídami** (napříč předměty, nejen v TV)
- **T – mobile olympijský běh**
- **Festáček**

Ve vybraných měsících proběhnou třídnické dny, kde bude mít třídní vyučující dostatek času probrat třídnické záležitosti, hovořit se žáky o tématech, které je trápí. Metodik prevence ve spolupráci s ŠPP také zajistí aktivity zaměřené na prevenci rizikového chování, které v rámci těchto hodin budou moci třídní vyučující využít.

13.2. II. stupeň (6. – 9. ročník)

Září

- adaptace Ukrajinců do třídních kolektivů
- **Kohezní výjezdy 6. tříd,** jsou určené pro sblížení a upevňování kolektivu formou přednášek a interaktivní spolupráce na téma kamarádství, prevence sociálně patologických jevů a řešení různých situací spojených s těmito jevy. Součástí jsou hry na rozvoj logického uvažování a spolupráce mezi žáky, nechybí také sportovní vyžití a poznávání přírody. Zajišťují třídní učitelé a metodik prevence ve spolupráci s ŠPP.
- Domluvení spolupráce 9. a 1. ročníků nad tzv. patronací

Říjen - Listopad

- Kyberšikana (14 dní v říjnu) – preventivní program zaměřený na prevenci rizikového chování na internetu – vyučující v rámci hodin INF
- **SUIT-UP DEN – 6. 10. 2023** - Gala den, díky kterému se promění naše škola do slavnostní atmosféry plné šarmantních žáků a učitelů. Oblečeme se do svého nejlepšího formálního oblečení a přijdeme jako pravé dámy a praví gentlemani. S tím souvisí i dodržování pravidel etiky a noblesního vystupování + pasování 1. ročníků

Listopad – prosinec

- preventivní programy pro 8. a 9. ročníky
- projektové dny zaměřené na pomoc druhým – „Pošli to dál“ - **VÁNOČNÍ DOBRÝ SKUTEK – 1. - 23.12. 2023** - Během Vánoc myslíme na druhé, kteří neměli takové štěstí jako my. Proto si jako třída vybereme někoho, komu bychom chtěli na Vánoce udělat radost a toho potěšíme.
- vánoční přání pro domov důchodců, dopisy do domova důchodců, vystoupení, sbírka pro Klokánek, Ježíškova vnoučata, sbírka pro útulek
- spolupráce s rodinou (odpolední tvoření, příprava na vánoční trhy)
- vánoční trhy 7. 12. 2023

Leden

- šílené účesy a kostýmy
- projekt v rámci třídního kolektivu zaměřený na sebehodnocení a sebereflexi

Únor

- **TÝDEN NETRADIČNÍCH BAREV – 26. 2. – 1. 3. 2024** – Každý den v týdnu se oblékneme do jedné netradiční barvy

Březen

- zaměření se na knihy a četbu – spolupráce s Městskou knihovnou, „Odtrhni se od mobilu“

Základní škola Chomutov, Březenecká

Duben

- **Upcycling day** – pojďme recyklovat staré věci do nových výrobků – v rámci hodin VV, Pč
- projekty v rámci třídních kolektivů zaměřené na ekologii a možnosti společného ovlivňování zdraví naší planety

Květen – červen

- sledování školní docházky, chování žáků (neomluvené hodiny, záškoláctví, šikana, porušování školního řádu…), konzultace s TU, shrnutí klimatu třídy
- spolupráce s třídními učiteli a hodnocení vztahů ve třídě, individuálně zaměřená sezení zaměřená na reedukaci
- **Sportovní den –** projekt. den zaměřený na zdravý pohyb, sport. hry tradiční i netradiční, šíření duchu fair-play
- **Utkání mezi třídami** (napříč předměty, nejen v TV)
- **T – mobile olympijský běh**
- **Fesťáček**

V průběhu celého školního roku prezentována témata Slušňák, úcta, tolerance – utváření příjemného klimatu třídy, pravidla etikety žáka, přednášky na téma šikana a kyberšikana ve školním prostředí vedená třídním učitelem v rámci třídnických hodin ve spolupráci s metodikem prevence a ŠPP.

Ve vybraných měsících proběhnou třídnické dny, kde bude mít třídní vyučující dostatek času probrat třídnické záležitosti, hovořit se žáky o tématech, které je trápí. Metodik prevence ve spolupráci s ŠPP také zajistí aktivity zaměřené na prevenci rizikového chování, které v rámci těchto hodin budou moci třídní vyučující využít.

14. Školní družina

Projekty školní družiny

Září – Těšíme se do školy
Říjen – Barevný podzim
Listopad – Duchové a strašidla
Prosinec – Vánoční těšení
Leden – Zima čaruje
Únor – Líná kůže nic nezmůže
Březen – Probuzení jara
Duben – Cesta není hřiště
Květen – Strom pohádek
Čer**ven** – Letní hrátky

Zájmové kroužky ve školní družině
Výtvarný a rukodělný kroužek „Barevná paleta“
Sportovní kroužek „Fair play“
Výtvarný kroužek „Pastelka“
Kroužek vaření „Prostřeno“
Keramický kroužek „Šikovné ruce“

Plánované akce školní družiny
Září – Ukliďme Česko, Bowling, ukázka výcviku záchranářských psů
Říjen – Návštěva knihovny – herna + půjčení nových knih, Návštěva Domečku, kino
Listopad – Výstava v kině, návštěva lesoparku, kino
Prosinec – Návštěva vánočních trhů na chomutovském náměstí, Výstava Betlémů, projekt v knihovně, akce v muzeu
Leden – Bowling, Keramika v Domečku, kino
Únor – den bláznivých účesů, karneval, kino
Březen – Projekt v muzeu, návštěva lesoparku, kino
Duben – Návštěva velikonoční výstavy, Divadlo Šimona Pečenky, ukliďme Česko, Jump aréna Kadaň
Květen – Kouzelník, Návštěva lesoparku, Lezecká aréna Jirkov
Červen – Výstava obrazů v galerii Lurago, Bowling, MDD na ESOZ, Rozloučení se školním rokem – opékání špekáčků na školním hřišti

15. Školní jídelna

Celoroční projekt zaměřený na zdravou životosprávu a zdravý způsob života zaměřený na příjem potravy a zhotovení si vlastních zdravých a hlavně chutných pokrmů.

Jednotlivé měsíce budou tematické zaměřené.

16. Preventivní tým

Školní preventivní tým se bude pravidelně scházet k projednávání situace na škole. Jeho hlavní úkoly jsou vyhodnocování možných rizik na půdě školy, zajišťovat prevenci, informovat ostatní pedagogické zaměstnance školy, naplňovat cíle preventivního programu.

17. Evaluace

V rámci primární prevence škola spolupracuje s Pedagogicko-psychologickou poradnou, která vede pedagogický sbor pro činnost a práci s žáky.

Za uplynulé období musíme velice pozitivně hodnotit kohezní výjezdy pro 6. ročníky. Tyto kohezní výjezdy slouží jako prevence před negativními vlivy rizikového chování. Třídní kolektiv se za určité období daleko lépe pozná a žáci jsou třídními učiteli vedeni ke spolupráci. Vytvoří si pravidla, dle kterých se budou chovat ve třídách. Dále jsou žáci informování o různých projevech rizikového chování a poučeni o krocích, jakým způsobem kontaktovat třídní učitele, nebo metodika prevence. Se žáky se dále pracuje a snažíme se diskutovat na různá témata, týkající se projevů výše zmiňovaného chování.

Předešlý školní rok opět ukázal, jak variabilní možnosti útoků mají v dnešní době potencionální agresoři. Množí se ataky přes moderní technologie, internet a sociální sítě, kde je dopad na oběť velmi rozsáhlý a rychlý. Naším cílem je tak soustředit se na informovanost žáků, učitelů a rodičů v této oblasti.

18. Řešení přestupků

Ve školním řádu je uloženo, jakým způsobem se bude řešit jeho porušení. Žáci jsou na začátku školního roku řádně poučeni a s tímto dokumentem se seznámí i rodiče a další subjekty podílející se na výchově žáků.

V případě, že se vyskytnou žáci, kteří poruší stanovená pravidla, či budou v podezření ze spáchání kázeňských přestupků, bude k nim přistupováno dle doporučení MŠMT formou:

- individuálního rozhovoru se žákem.
- dle zjištěných informací pak bude zajištěna spolupráce s rodinou.
- doporučí se následné kroky k vyřešení situace, či spolupráce rodičů s jiným subjektem.
- v případě nezájmu rodičů se uvědomí patřičné orgány tj. PPP, OSPOD.
- z podezření ze spáchání přestupku, nebo porušení zákona se bude informovat Policie ČR.
- provede se zápis z jednání.

Více informací je v Krizovém plánu školy.

19. Seznam školní videodokumentace

Řekni drogám ne – všeobecná zdravotní pojišťovna

Pravda o drogách – Foundation for a Drug-free World

Mezi stěnami – David Wagner a Jaromír Chobot

A nebo – Pedagogicko - psychologická poradna Olomouc

Virus free genaration – o viru HIV

20. Seznam školní literatury

- Příručka duševního zdraví: 25 příběhů z psychologické ambulance - Mudr. Ladislav Polách, 2016
- V hlavě v pohodě: Péče o duševní zdraví pro teenagery - Alice James a Louie Stowell, nakl. Svojtka, 2019
- Základy duševní hygieny: Program pro podporu duševního zdraví dospívajících – metodika; 2022
- Základy duševní hygieny: Program pro podporu duševního zdraví dospívajících – pracovní sešit; 2022
- Vím, jak se cítíš: Pracovní listy pro rozvoj sociální inteligence; Portál, 2020
- Hry pro zvládnutí hněvu: Cvičení a hry pro děti 5–12 let; Portál 2019
- Hra pro rozvoj všímavosti u dětí: Mindfulness pro děti 5–12 let; Portál 2018
- Děti a emoce: učíme děti vnímat, poznávat a pracovat se svými pocity, Albatros Media, 2022
- Co se to se mnou děje? Moje emoce; nakladatelství Svojtka, 2019
- Cesta životem: Vývojová psychologie - Pavel Říčan Nakladatelství: Portál, 2021
- Nová cesta k léčbě šikany - Michal Kolář Nakladatelství: Portál, 2019
- Učitel a syndrom vyhoření - Mgr. Robert Čapek,nakladatelství Raabe, 2021
- Učitel a práce se třídou: Management třídy; Raabe 2019

Závěr

Jednotlivé součásti tohoto dokumentu budou průběžně aktualizovány a případně rozpracovány v průběhu školního roku. S jednotlivými výsledky a realizací tohoto programu budou pedagogičtí pracovníci seznamováni průběžně na pedagogických poradách.

Ing. Vladimíra Nováková – ředitelka školy _____

Mgr. Michaela Martínková – metodik prevence pro 1.stupeň _____

Mgr. Pavlína Jakabová – metodik prevence pro 2.stupeň _____

PŘÍLOHY

1. Následující text je výtahem z platné legislativy v oblasti prevence:

1) Školský zákon (o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání) Bezpečnost a ochrana zdraví ve školách a školských zařízeních, §29, odst. 1: Školy a školská zařízení jsou při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech a při poskytování školských služeb povinny přihlížet k základním fyziologickým potřebám dětí, žáků a studentů a vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku sociálně patologických jevů

Školní řád, vnitřní řád a stipendijní řád, §30, odst. 1, písm. c: Školní řád a vnitřní řád upravuje podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků nebo studentů a jejich ochrany před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí

2) Zákon č. 379/2005 o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů

§18 (Preventivní opatření), písm. c: MŠMT finančně a organizačně zajišťuje, jde-li o opatření primární prevence, realizovaná v rámci Minimálních preventivních programů a výchovné péče o osoby mladší 18 let a o uživatele tabákových výrobků, alkoholu a jiných návykových látek mladší 18 let.

§8 (Zákaz kouření), odst.1, písm. b: Zakazuje se kouřit ve vnějších i vnitřních prostorách všech typů škol a školských zařízení.

§12 (Zákaz prodeje nebo podávání alkoholických nápojů....), odst.1, písm.g: Zakazuje se prodávat nebo podávat alkoholické nápoje ve všech typech škol a školských zařízeních.

§16 (Vyšetření přítomnosti alkoholu nebo jiné návykové látky), odst.2: Odbornému vyšetření zjišťujícímu obsah alkoholu nebo jiných návykových látek včetně odběru biologického materiálu k jeho stanovení je povinna podrobit se osoba, která se požitím těchto látek uvedla do stavu, v němž bezprostředně ohrožuje sebe nebo jiné osoby, veřejný pořádek nebo majetek, dále osoba, u které je důvodné podezření, že přivodila jinému újmu na zdraví v souvislosti s požitím alkoholického nápoje nebo užitím jiné návykové látky.

§16, odst.3: Osoba uvedená v odstavcích 1 a 2 je povinna podrobit se na výzvu příslušníků Policie ČR, obecní policie, Vojenské policie, Vězeňské služby ČR, zaměstnavatele nebo jejího ošetřujícího lékaře vyšetření, zda není ovlivněna alkoholem nebo jinou návykovou látkou.§16, odst.4: Orientační vyšetření provádí útvar Policie ČR, obecní policie, Vojenská policie, Vězeňská služba ČR a zaměstnavatel pomocí dechové zkoušky, popř. odběru slin. Lékařské vyšetření provádí zdravotnické zařízení k tomu odborně a provozně způsobilé dechovou zkouškou a odběry vzorků biologického materiálu.

§17 (Ošetření v protialkoholní a protitoxikomanické záchytné stanici), odst.3: Dopravu osob do záchytné stanice zabezpečuje osoba, která podle §16 odst.3 k vyšetření vyzvala. V případě, že touto osobou je příslušník obecní policie, dopravu zabezpečuje Policie ČR.

§17, odst.5: Ošetření osoby přijaté na záchytnou stanici oznamuje záchytná stanice jejímu registrujícímu praktickému lékaři. Jde-li o osobu mladší 18 let, oznamuje se tato skutečnost také jejímu zákonnému zástupci, popř. jiné osobě odpovědné za její výchovu. Při přijetí osoby mladší 18 let se tato skutečnost oznamuje též orgánu sociálně-právní ochrany dětí.

§21 (Státní orgány), odst.1, písm. c: Komplexní preventivní opatření v oblasti protidrogové politiky provádějí zejména MŠMT v oblasti primární prevence ve školách a školských zařízeních, v léčebné výchovné péči o děti a mladistvé do 18 let a o uživatele návykových látek mladší 18 let.

3) Vyhláška 317/2005 o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků

§9 (Studium k výkonu specializovaných činností, spadá pod studium ke splnění dalších kvalifikačních předpokladů dle §1, písm.b):

Studium získává jeho absolvent další kvalifikační předpoklady pro výkon specializovaných činností, kterými jsou mj. prevence sociálně patologických jevů (studium v délce trvání nejméně 250 vyučovacích hodin – od platnosti této vyhlášky z roku 2005).

4) Zákon 563/2004 o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů

§9a: Pedagogickému pracovníkovi, který vedle přímé pedagogické činnosti (dle §2 tohoto zákona – pedagogickým pracovníkem je ten, kdo koná přímou vyučovací, přímou výchovnou .....) vykonává také specializované činnosti, k jejichž výkonu jsou nezbytné další kvalifikační předpoklady, se poskytuje příplatek ve výši 1000,- až 2000,- Kč měsíčně. (Taktéž §133 Zákoníku práce).

Nařízení vlády 564/2006 definuje výjimky ze vzdělání při posuzování kvalifikace zaměstnavatelem, a to za těchto podmínek -

Zaměstnavatel je povinen při zařazování respektovat stanovené kvalifikační předpoklady, pokud nebude v rozporu se stanovenou právní úpravou může výjimečně (trvale) zařadit do platové třídy i zaměstnance, který nesplňuje potřebné vzdělání:

z důvodu, kdy kvalitu práce tak neovlivní vzdělání - např. u umělců, sportovců, zaměstnanců vykonávajících obslužné a rutinní práce

vyžaduje-li zvláštní právní předpis nižší vzdělání – osvědčení u strážníků, řidičský průkaz

jedná-li se o zaměstnance, který dlouhodobou činností v oboru prokázal schopnost vykonávat požadované práce a je starší než 50 let

jedná-li se o zaměstnance, který zahájil studium, kterým si doplní potřebné vzdělání a v tomto studiu řádně pokračuje

jedná-li se o zaměstnance, který vykonává práce převážně manuálního charakteru zařazené v platových třídách, pro které se vyžaduje střední vzdělání s maturitou.

Nemůže-li zaměstnavatel obsadit pracovní místo zaměstnancem, který dosáhl potřebného vzdělání a nejsou-li dány důvody pro výjimečné zařazení (viz výše), může zaměstnavatel zaměstnance výjimečně zařadit do platové třídy, pro kterou nesplňuje potřebné vzdělání, nejvýše na dobu 4 roků - § 3 odst. 4 nařízení vlády. Tato výjimka může být ke dni účinnosti tohoto nařízení vlády udělena nově.

5) Vyhláška 72/2005 v platném znění o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních

§2 (Obsah poradenských služeb), písm. c: Obsahem poradenských služeb je činnost přispívající zejména k prevenci a řešení výukových a výchovných obtíží, sociálně patologických jevů (zejména šikany a jiných forem agresivního chování, zneužívání návykových látek) a dalších problémů souvisejících se vzděláváním a s motivací k překonávání problémových situací.

§5 (Poradna), písm. e: Poradna prostřednictvím metodika prevence zajišťuje prevenci sociálně patologických jevů, realizaci preventivních opatření a koordinaci školních metodiků prevence.

§7 (Škola), odst.1: Ředitel základní, střední a vyšší odborné školy zabezpečuje poskytování poradenských služeb ve škole zpravidla výchovným poradce a školním metodikem prevence, kteří spolupracují zejména s třídními učiteli, učiteli výchov, případně s dalšími pedagogickými pracovníky školy. Poskytování poradenských služeb ve škole může být zajišťováno i školním psychologem nebo školním speciálním pedagogem.

§7 (Škola), ods.2, písm.b: Ve škole jsou zajišťovány poradenské služby v rozsahu odpovídajícím počtu a vzdělávacím potřebám žáků školy zaměřené na primární prevenci sociálně patologických jevů.

Příloha k vyhlášce 72/2005:

II. Standardní činnosti školního metodika prevence

Metodické a koordinační činnosti:

1) Koordinace tvorby a kontrola realizace preventivního programu školy.

2) Koordinace a participace na realizaci aktivit školy zaměřených na prevenci záškoláctví, závislostí, násilí, vandalismu, sexuálního zneužívání, zneužívání sektami, prekriminálního a kriminálního chování, rizikových projevů sebepoškozování a dalších sociálně patologických jevů.

3) Metodické vedení činnosti pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence sociálně patologických jevů (vyhledávání problémových projevů chování, preventivní práce s třídními kolektivy apod.).

4) Koordinace vzdělávání pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence sociálně patologických jevů.

5) Koordinace přípravy a realizace aktivit zaměřených na zapojování multikulturních prvků do vzdělávacího procesu a na integraci žáků/cizinců; prioritou v rámci tohoto procesu je prevence rasizmu, xenofobie a dalších jevů, které souvisí s otázkou přijímání kulturní a etnické odlišnosti.

6) Koordinace spolupráce školy s orgány státní správy a samosprávy, které mají v kompetenci problematiku prevence sociálně patologických jevů, s metodikem preventivních aktivit v poradně a s odbornými pracovišti (poradenskými, terapeutickými, preventivními, krizovými, a dalšími zařízeními a institucemi), které působí v oblasti prevence sociálně patologických jevů.

7) Kontaktování odpovídajícího odborného pracoviště a participace na intervenci a následné péči v případě akutního výskytu sociálně patologických jevů.

8) Shromažďování odborných zpráv a informací o žácích v poradenské péči specializovaných poradenských zařízení v rámci prevence sociálně patologických jevů v souladu s předpisy o ochraně osobních údajů.

9) Vedení písemných záznamů umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti školního metodika prevence, navržená a realizovaná opatření.

1.1. Informační činnosti:

1) Zajišťování a předávání odborných informací o problematice sociálně patologických jevů, o nabídkách programů a projektů, o metodách a formách specifické primární prevence pedagogickým pracovníkům školy.

2) Prezentace výsledků preventivní práce školy, získávání nových odborných informací a zkušeností.

3) Vedení a průběžné aktualizování databáze spolupracovníků školy pro oblast prevence sociálně patologických jevů (orgány státní správy a samosprávy, střediska výchovné péče, poradny, zdravotnická zařízení, Policie ČR, orgány sociální péče, nestátní organizace působící v oblasti prevence, centra krizové intervence a další zařízení, instituce i jednotliví odborníci).

1.2. Poradenské činnosti:

1) Vyhledávání a orientační šetření žáků s rizikem či projevy sociálně patologického chování; poskytování poradenských služeb těmto žákům a jejich zákonným zástupcům, případně zajišťování péče odpovídajícího odborného pracoviště (ve spolupráci s třídními učiteli).

2) Spolupráce s třídními učiteli při zachycování varovných signálů spojených s možností rozvoje sociálně patologických jevů u jednotlivých žáků a tříd a participace na sledování úrovně rizikových faktorů, které jsou významné pro rozvoj sociálně patologických jevů ve škole.

3) Příprava podmínek pro integraci žáků se specifickými poruchami chování ve škole a koordinace poskytování poradenských a preventivních služeb těmto žákům školou a specializovanými školskými zařízeními.

4) Zákon 167/1998 o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů

§15 Zákazy, písm. g: Zakazuje se reklama na návykové látky, přípravky a prekursory.

5) Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance č. j.: 14 423/99-22

6) Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních č.j. MSMT- 22294/2013-1; Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j. MSMT-21149/2016)

7) Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví č.j.: 10194/2002-14 (Věstník MŠMT sešit 3/2002)

8) Pravidla pro rodiče a děti k bezpečnějšímu užívání internetu, č. j.: 11691/2004-24

(Věstník MŠMT sešit 6/20004)

9) Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT, č. j. 37 014/2005 (Věstník MŠMT sešit 2/2006)

10) Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování MŠMT č. j.: 21291/2010-28

1.3. Zákony:

Zákon. č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon), v platném znění

Zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních, v platném znění

Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů, v platném znění

Zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů

Zákon č. 135/2006 Sb., na ochranu před domácím násilím (účinnost od 1.ledna 2007)

1.4. Další zákony:

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách

Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí

Zákon č. 257/2000 Sb., o probační a mediační službě

Zákon č. 132/1982 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon o rodině

Zákon č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže

Zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon

Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád)

Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích

Zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky

Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii

2. Priority krajské koncepce primární prevence rizikového chování dětí a mládeže v Ústeckém kraji na období 2023 - 2028 (https://www.kr-ustecky.cz/assets/File.ashx?id_org=450018&id_dokumenty=1776091)

Hlavním cílem této strategie je jako v minulých letech minimalizovat projevy rizikového chování u dětí a mládeže. Vést je k vytvoření psychosociálních dovedností a uplatnění těchto dovedností v běžném životě žáka.

- všeobecná prevence – zdravý životní styl, aktivní způsob života, výživa, eliminace pasivního způsobu života, nabídka aktivit vedoucích k zvýšenému pohybu žáků, rozvoj komunikačních dovedností
- selektivní prevence – vnášení a užívání omamných látek, užívání elektronických cigaret, kyberšikana, kyberbezpečnost, záškoláctví, předcházení školnímu neúspěchu
- indikovaná prevence – vztahy mezi spolužáky, komunikace mezi žáky školy a nově nastupujícími žáky z UK (azylanty), sebepoškozování,
- realizace kvalitních a bezpečných programů primární prevence zaměřené na:
- adaptační kurzy (kohezní výjezdy)
- diagnostika třídních kolektivů a intervenční programy
- pomoc s individuálním řešením projevů rizikového chování, problémů v oblasti duševního zdraví
- práce se skupinovou dynamikou v rámci preventivní strategie, důraz na pozitivní klima
- pravidelné třídnické hodiny se zaměřením na takové aktivity, které podporují pozitivní sebepojetí a sebevědomí žáků
- fungující žákovská samospráva, školní parlament, práce na společných projektech, které ovlivňují činnost školy a jejího okolí, zapojení žáků do komunitních projektů
- vysoce individuální přístup k žákům a jejich rodičům, založený na poznávání rodinného zázemí žáků a reálných možností rodiny v podpoře dětí ve vzdělávání
- podporovat pravidelnou docházku žáků ze socio-kulturně znevýhodněného prostředí, podílet se na koordinovaném postupu v předcházení rizikového chování a neúčasti žáků ve vzdělávání
- poskytovat odpovídající podporu žákům cizincům
- včas přijímat opatření k podpoře žáků ohrožených školním neúspěchem
- podporovat co nejvyšší žákovskou autonomii a vytváření přátelského výukového prostředí s důrazem na podporu osobní motivace žáků pro výuku a vysokou míru interakce mezi žákem a učitelem